

APOSTOL

„A puszta létnél többet...”

A TATA-TÓVÁROSI SZENT IMRE (KAPUCINUS) PLÉBÁNIA LAPJA – 2010. XII. 25. KARÁCSONY – XIX. ÉVF. 6. SZ.

Minden kedves testvérünknek békés, áldott karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Oh Jézusom, mentsd meg a karácsonyt,
Nekünk már nincs hozzá erőnk.
Mi vásárolunk és rohanunk,
kis csomagokat készítünk,
és énekeljük: „Csendes éj”
De a titok,
Isten Fiának titka.
hogy emberré lett értünk
gyakran szirupos érzélgés,
dekoráció ...

Jézusom, segíts,
nehogy elsüllyesszük egészen,
mit jelent ez az ünnep
segíts, hogy ne csak télapók
legyünk.
Segíts, hogy az adventi hetekben
a lelkünkbe nézzünk.
Segíts, hogy az útra visszatérjünk,
s elinduljunk megint.
Csak így lesznek az ajándékok
jelei a szeretetnek –
mint megannyi tükre a Te
Szeretetednek.
Oh, Jézusom, mentsd meg a
karácsonyt,
ments meg minket.
Ezért vállaltál embersorsot.

Karácsony! Többek között az ajándékozás ideje is. Rohanunk, vásárolunk (ahogy Paul Roth versében is olvashatjuk), de arra alig gondolunk, hogy a legnagyobb ajándék számunkra maga Jézus. Szent János evangélista írja: „A világba jött, a világban volt, általa lett a világ. A tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be... S az Ige testté lett és közöttünk élt” (Jn 1, 9, 14.).

Istennel mindig beszélhetünk

(Paul Roth: Mentsd meg a karácsonyt!)

A karácsony a vizsály elcsitulásának és a Gonosz eltiprásának az ideje is. Vajon hogy állunk mi a vizsállyal? Tudunk-e békét teremteni magunkban?

Elcsitulnak-e körülöttünk a veszekedések, per-patvarok?

A Kisded istállóban született; ha „lelkünk istállójába” kívánna betérni, tiszta helyre jönne-e?

A világ külső fényei, az utcák, terek hivalkodó – s nem éppen olcsó – dísz-kivilágítása nem tereli-e el a karácsony belső fényeiről, a karácsony lényegéről a figyelmünket? Tudunk-e örülni a gazdag, drága ajándékok helyett az apró figyelmességeknek is?

Gondolunk-e azokra az emberekre, akiknek nincs a fejük felett tető, akiknek nincs meleg szobájuk,

akiknek hiányzik a meleg emberi közösség, akiknek nincs családjuk? Jut-e számukra meleg együttérzésünkből, esetleg nélkülözhető ruháinkból, tudunk-e ennivalót adni az éhezőknek?

A fenti, ünneprontásnak tűnő gondolatok juttassák eszünkbe azoknak a fájdalmát, nélkülözését, akik önhibájukon kívül nehéz szívvel élik meg az ünnepeket!

Nézzünk magunkba, adjunk választ a kérdésekre, s mentsük meg a magunk és környezetünk számára a karácsonyt, mentsük meg akkor is, ha úgy érezzük „nincs hozzá erőnk”! Isten majd megadja!

Túri R.

Szegények mindig lesznek veletek (Jn 12, 4.)

Jézus tiszteletére Betániában vacsorát rendeztek. János evangélista erről így emlékezik meg evangéliumában:

„Márta szolgált, Lázár meg együtt ült vele az asztalnál. Mária pedig vett egy font valódi nárduszból készült olajat. Megkenste vele Jézus lábát és hajával megtörölte. A ház betelt az olaj illatával. Egyik tanítványa, karióti Júdás, aki elárulta, méltatlankodott ezért: „Miért nem adták el inkább ezt az illatszert háromszáz dénárért; miért nem osztották ki a szegények közt?” Ezt nem azért mondta, mintha a szegényekre lett volna gondja, hanem mivel tolvaj volt: ő kezelte a pénzt és elsikkasztotta a bevételt. Jézus rászólt: „Hagyd békén, hadd tegye... Szegények mindig lesznek veletek, de én nem leszek mindig veletek. (Jn 12. 4)”

Nagy napja volt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat tatai csoportjának: fáradtságos, sok munkával járó, eredményekben gazdag húsz esztendő elmúlását ünnepelhették – ünnepelhették – 2010. december 4-én a tóvárosi kapucinus templomban. Az ünnepségen részt vett Michl József, Tata város polgármestere, országgyűlési képviselő, valamint Simon Géza a megyei közgyűlés elnökhelyettese is. Az ünnepség fényét emelte, hogy a hálaadó szentmisét egyházközségünk papjainak koncelebrálásával Kozma Imre atya, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke mutatta be, aki szentbeszédében a máltaiak ezeréves eszmeiségének máig ható üzenetéről, a hit védelméről és a szegények istápolásáról szólt, valamint arról, hogy a máltai célok: a jelenlét, a befogadás és a kísérés vezetik az önkéntes máltai munkát végzőket. Kiemelten fontosnak nevezte a lelki segítséget is. A szentmisét követően Győri-Dani Lajos ügyvezető alelnök a Magyar Máltai Szeretetszolgálat küldetéséről beszélt.

Ezt az alkalmat használta fel Bondor Lajos a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közép-dunántúli régióvezetője – s egyben a tatai csoport munkájának irányítója is – arra, hogy mintegy történeti visszatekintést adva szóljon az elmúlt két évtized eredményeiről. Íme:

Tata város polgármesterének felkérésére alakult meg Tatán az első karitatív szervezet 1990 októberében. A frissen alakult szervezet felmérte a város szociális helyzetét, s miután megismerte a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot és annak „*a hit védelme és a rászorulóknak segítése*” jelszavát, csatlakozott a máltaiakhoz azért, hogy hatékonyabban tudjon segíteni a rászorulókon. A Szeretetszolgálat – a tataiak addig végzett munkáját látva – elfogadta a csatlakozást.

Máltai csoportként 4 alapító taggal és 23 segítővel 1990. december 7-én alakultunk meg. A működéshez a Vaszary János Általános Iskolában kaptunk térítésmentesen helyet.

1991-től az önkormányzat és a kapucinus plébánia jóvoltából a Vasút utca 64. sz. alatti házban folytathattuk munkánkat, ahol azóta is tevékenykedünk. Itt osztunk élelmiszert, ruhát, esetenként bútort. Ugyancsak gondoskodunk a

rászorulóknak ebédtetetéséről. Naponta szállítunk lakásokra gépkocsival ebédet azoknak, akiknek gondot jelent a napi egyszeri meleg étel biztosítása. Kezdetben a tatai edzőtábor főzte meg a szállítandó ebédeket, majd később – s napjainkban is – a Taverna étterem.

2002-ben tatai vállalkozók, cégek valamint külföldi adományozók segítségével megépült a csoport napközi otthona, de segítette annak megindítását a MMSZ Országos Központja is, valamint Csilla von Boeselager (akiről halála után a napközi otthont elneveztük) szervezésével Feldmann atya és Otto Sobotka németországi segítőik, s ugyancsak az ügy mellé állt Virágh János atya, a tóvárosi Szent Imre Plébánia kapucinus plébánosa és a plébánia, valamint a tatai Polgármesteri Hivatal, több tatai vállalkozó és cég.

2004-ben a csoporthoz integrálódva megalakult a Sorstárs Támogató Szolgálat azzal a céllal, hogy elősegítse a fogyatékkal élők saját környezetükben történő segítségnyújtását.

A szegények támogatását adományokból tudtuk megvalósítani. Külföldi, német adományok 1991-től érkeztek rendszeresen a csoporthoz.

20 éve működő csoportunk felvett tagjainak száma 50 fő. Rendszeresen dolgozó tagunk 26. Az ő munkájukat ezúton is kiemelten köszönjük. Ez utóbbiak munkája megfelel 10 állandó foglalkoztatású ember munkájának, s meg kell említenünk azt is, hogy tevékenységükért nem fogadnak el semmiféle ellenszolgáltatást.

Összefoglalóan szólunk a csoport rendszeres feladatairól. Ezek a következők:

- 1990-től naponta 60-70 rászoruló testvérünk részére ingyenes ebédszállítás
- külföldi és belföldi (Spar) adományok gyűjtése
- Adományosztás:
intézmények, kórházak, iskolák, óvodák részére felszerelések, bútorok; lakosság részére ruhaneműk, gyógyászati segédeszközök, bútorok, egyéb felszerelési tárgyak; évente két mintegy 200 fő részére ingyen ebédosztás; betegek és idős emberek látogatása; a téli hónapokban hajléktalanok részére zsíros kenyér és tea osztása.

Munkánkhoz az önkormányzattól rendszeresen kaptunk és kapunk jelentős összegű támogatást, s azt a csoport a város szociális feladataiban való részvétellel megtízszerezte.

A máltaiak három új tagja tett fogadalmat: Langmár István, Langmár Istvánné és Kebeli Béláné

Kozma Imre atya oklevéllel ismerte el a tatai önkormányzat adakozását. Az oklevelet a város nevében a polgármester úr, Michl József vette át.

Hasonlóképpen nagylelkű adományaikért emléklapot, oklevelet kaptak:

Jutalmazottak az oklevél átvevője

Városgazda Kft., Tata	Jungwithné Bús Erzsébet ügyvezető
Derrick Hungária Kft., Tata	Rigó Erik tulajdonos
Hornák Hungária Kft., Tata	Hornák Csaba tulajdonos
OMS Hungária Kft., Tata	Kiss János tulajdonos
Aranykocsi Zrt., Kocs	Ströcker Károly
Dr. Kovács Ernőné gyógyszerész	

Felebarátainkért végzett két évtizedes lelkiismeretes és áldozatos munkájáért a Magyar Máltai Szeretetszolgálat emléklapját kapták:

dr. Kelemen Imréné, Tomayer Jánosné,
Bondor Lajos.

SZÁMSZERŰ VISSZATEKINTÉS:

(1990-től 2010-ig a kapott adományok részletezése)

KÜLFÖLDRŐL:

Természetbeni adományok (Ebből kiemelt tételek: kórházi ágyak, iskolai bútorok hordozható röntgen, kerek-székek, stb.): 184.504.000.- Ft.

Gépkocsik (Németországból, 5 db):

1 db VW Golf	1.500.000.- Ft
1 db VW Passat	1.200.000.- Ft
1 db kis tehergocsi	600.000.-Ft.
1 db. Opel Vectra	2.500.000.- Ft.
1 db Combo	2.000.000.- Ft.
Összesen	7.800.000.- Ft.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Országos Központjától: 36.566.000.- Ft

Gépkocsi-vásárláshoz 2006/2007-ben 4.320.000.- Ft

Összesen: 40.886.000.- Ft.

Helyi lakosoktól és közületektől: 161.687.000.- Ft.

Pénzadományok:

Németországból	7.547.705.- Ft.
Helyi közületektől	3.252.776.- Ft.
Helyi magánszemélyektől	1.955.400.- Ft.
Helyi római katolikus plébánia	1.557.125.- Ft.
<u>Helyi önkormányzati támogatás</u>	<u>34.440.000.- Ft.</u>
Összesen	48.753.006.- Ft.

Pályázatokból:

2001-ben

- a központtól a ház tatarozására 1.050 000,- Ft.
- szociális otthon építésére 700.000,- Ft.

2004-ben

a támogatói szolgálat beindításához, az épület akadálymentesítéséhez a KEM Munkaügyi Központtól 1.967.000.- Ft.
Összesen 3.087 000.- Ft.
Mindösszesen: 446.712.006. - Ft.

Az élőmunka:

Órában az elmúlt 20 év alatt 10 fő állandó fizetett alkalmazott munkájának felel meg az önkéntesek 349 150 órás tevékenysége.

Jöjjön el a te országod! Isten országának kéréséről gondolkodva emlékezetünkbe idézzük, amit Isten országa kapcsán előzőleg fontolóra vettünk. Ezzel a kéréssel elsősorban Isten elsőbbségét ismerjük el: hol ő nincs, ott semmi jó nem lehet. Ahol nem látják Istent, ott összeomlik az ember és összeomlik a világ. Ebben az értelemben mondja nekünk az Úr: „Ti keressétek először az Isten országát és annak igazságát, és mindezt megkapjátok hozzá” (Mt 6, 33) Ezek a szavak a prioritások rendjét határozzák meg. Isten országa annyit jelent, mint Isten uralma, ez pedig azt jelenti, hogy elfogadjuk az ő akaratának mércéjét. Ez az akarat igazságot teremt, amelyhez hozzátartozik, hogy Istennek elismerjük a saját jogát, és ebben találjuk meg a jog mércéjét az emberek között....A Jézus által ...felállított prioritások rendje a Salamon első imádságáról szóló...beszámolóra emlékeztet bennünket. – És mit kér Salamon? „Adj szolgáltnak halló szívet, hogy kormányozni tudja népedet, és hogy meg tudja különböztetni a jót a rossztól” (1Kir 3,9). Isten megdicséri őt, mivel nem gazdagságot kért... sem ellenségei halálát, de nem is hosszú életet, hanem a valóban lényegest. Ezért aztán Salamon minden egyebet is megkap ehhez. Az Úr az imádságnak ehhez a

Az Úr imája – Miatyánk...

(Az előző számban közöltek folytatása)

fajtájához és cselekvésünknek ehhez a rendjéhez akar bennünket elvezetni. Az első és lényeges a halló, tanulékony szív, hogy Isten uralkodjék, ne mi. Isten országa a halló szív útján jön el. Ez az ő útja. És ezt mindig újból kell kérnünk.

„Ennek az Orzágnak az élete Krisztus továbbélése övéiben; abban a szívben, amelyet többé nem Krisztus továbbélése övéiben; véget ér az Ország. A szívben, amelyet megérint és átalakít; ott megkezdődik. ... Az Ország egy; egyedül az Úr által létezik, aki élete, ereje, középpontja.”

Isten országát kérni annyit tesz, mint azt mondani Jézusnak: Add, Uram, hogy a tied legyünk! Hass át bennünk; gyűjtsd össze Testedben a szétszóródott emberiséget, hogy tebenned minden alá legyen rendelve Istennek....

Legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is!

Ennek a kérésnek a szavaiból két dolog lesz azonnal világos: Istennek akarata van mivelünk és értünk, amelynek a mi akaratunk és létünk mércéjévé kell lennie, illetve: a „menny” lényege,

hogy ott töretlenül megvalósul Isten akarata, vagy másként: a menny ott van, ahol Isten akarata megvalósul. A menny lényege az Isten akaratával való egyesülés... Azért kérjük, hogy a földön is úgy legyen, mint a mennyben, hogy a föld „menny” legyen.

De hogyan ismerjük meg az Isten akaratát? ... Az ember legbelül tud Isten akaratáról, létezik bennünk mélyen gyökerező Istennel *együtt-tudás*, amelyet lelkiismeretnek nevezünk. ... Ezt a tudást akkor adta nekünk, amikor „saját hasonlatosságára” teremtett minket, ... de ez a történelem során betemetődött, pislákoló lánggá lett. Ezért a történelemben újra szólt hozzánk az Isten, a kisegítő oktatás a Sínai-hegyen adott „tíz szó”, a Tízparancsolat.

A Miatyánk kérésében azonban ... ott érzékeljük Jézusnak az Olajfák hegyi ... belső küzdelmében mondott szavait: „Atyám ... múltjék el tőlem e kehely. De ne úgy (legyen) ahogy én akarom, hanem ahogy te. (...) „Atyám, ha nem múlhat el tőlem e kehely..., legyen meg a te akaratod”.

Jézus a legmélyebb és voltaképpen értelemben „a menny” – ő, akiben és aki által Isten akarata egészében megtörténik. ... Őrá tekintve tanuljuk meg, hogy a saját erőnkől sohasem lehetünk „igazak” ... Ő elfogad bennünket, magához emel, magába von, és a vele való közösségben tanuljuk el Isten akaratát is. ... a Miatyánk e harmadik kérésében... azért imádkozunk, hogy Isten akarata felülmúlja önkeresésünk „nehézségi erejét, képessé tegyen bennünket arra a magasságra, amelyre meghívtak vagyunk.

(Joseph Ratzinger – XV. Benedek: A názáreti Jézus c. könyvéből szerkesztette: Túri R. – elmélkedésünket a következő számban folytatjuk)

(Húsvét előtt dr. Osztie Zoltánnak, a KÉS országos vezetőjének lelki kalauzolásával a kecskeméti KÉS szervezésében szentföldi zárandoklaton vett részt a tatai KÉS elnöke és öt tagja. Ottani élményeiket folytatásokban adja közre Izing László. – 3. számú folytatás)

Píllanatok az örökkévalóságból

Az idők teljessége

A modern, meglehetősen mesterkéltn tengerparti zöldövezet után Galilea természetes, dús vegetációja, hegyes-völgyes vidékei üdítőn hatnak ránk utunkon és Názáretbe érkezünk. A valaha apró falucska mára átlagos vidéki település képét mutatná, ha látványát nem uralná a múlt század derekán épített Angyali Üdvözet Bazilika. A hatalmas kupola alatt a szentmisét Zoltán atya az egykor lakásul szolgáló barlangocska előterében, Mária háza „udvarában” celebrálta. A templom szintje alatt kialakított kerek térségen zárandokcsoportunkkal „családi körben” gyűlhattünk össze a szertartásra. Utána fent

körbejárva képeken láthattuk, hogy a Madonna mi módon él a különféle nemzetek képzeletében. Kissé az oszlopok takarásában felfedeztük a Magyarok Nagyasszonyát is Szent István királyunkkal, a Szent Koronával,

angyalokkal ábrázolva. Másik kedves dolog, ami segített haza gondolni, hogy több szentföldi helyszínen a Szentírás megfelelő versei jelennek meg sok-sok nyelven, nagy kőtáblákra írva. Az angyali üdvözet helyén a magyar feliratot olvasgatva, mennyei édesanyánk háza közelében otthon éreztük magunkat.

Következő állomásunkon, Betlehemben a hat méter magas, a palesztin településeket világtól, országtól elválasztó szögesdrótos betonfal látványa nem szolgálta éppen a látogatás megfelelő lelki előkészítését. A főtéren a katolikus arab városvezetés táblói szemléletesen mutatták be Izrael

állam alakulását a '20-as évektől napjainkig. A töretlen és látványos fejlődés következtében a palesztinok helyzete már-már az Ószövetségből ismerős, egyiptomi fogságra emlékeztet. A különbség az, hogy az exodus nem a hazatérésüket, hanem szülőföldjük elhagyását jelentené. A nyomasztó érzés a keresztesek idején emelt születés templomához közeledve enyhült, majd a legendásan „összement” kapun átbújva, és a mozaikokat megpillantva a Szentföldön jellemző, emelkedett lelkiállapotra változott. Számos könyvben láttam már a világra szólóan fontos istállóban a jászol-bölcső helyét jelölő csillagot, de a környezetét nem tudtam elképzelni. Akkor a napkeleti Bölcsék az égre emelt tekintettel követték a jelet, hogy áldják a testté lett Igét. Most mi, távoli tájakról érkezett zarándokok színes tömegével, kígyózó sorban, kanyargós úton, meredek lépcsőkön lépdeltünk vagy ácsorogtunk hosszasan. A bazilika alatti barlangban egy oltár alatt a padlón egyszer csak megjelenik a csillag, ahol az Isten a világra született. A fényes ezüst hűvös érintése jól esett homlokomnak – és a lelkemnek.

A katolikusok szent helyeit többnyire a ferencesek gondozzák.

Szinte mindenhol megtaláljuk a barna csuha helyi, szelíd tekintetű viselőjét a háttérbe húzódva, ahogy itt, Ain Karembe, a Vizitáció templománál is. A kapuval szemben az udvar másik oldalán táblák emeletnyi magas fala „visszhangozza” sok nyelven:

„Magasztalja lelkem az Urat...”. A több sorban elhelyezett 41 szöveg közt nagyjából éppen középen, egyetlen egynél babérkoszorút látunk élénk nemzeti színű szalaggal. Igen, a szívünknek kedves trikolor a magyar feliratot jelöli. A falat és a két titkot tudó asszony szobrát simogatón süti a délutáni nap. A templombelső is szép világos. Zoltán atya a szentmisét a KÉSZ-ért ajánlja fel. A csoport egy lélek, mindannyiunkért imádkozunk, az otthoniakra gondolunk. Jövőnk a Gondviselésre bízunk. A templomkertből a mives

kovácsoltvas kapun kilépve hamisítatlan bibliai táj tárul elénk. Lábaik előtt kissé köves, de üde zöld völgy birkanyájjal, távolabb egy hegyen épült város, – ahogy ezt a Szűz is láthatta Erzsébetet látogatván.

A környezet nekem sikeres kórustáboraink szigetközi napjait idézi: hasonló a klíma, az arányok, a színek, – szinte magyar táj, a galambok itthon is szívesen fészkelnek ilyen helyen. A szemközti parton a sűrű fák közt az enyhe déli nap alig éri el a vizet, a Jordán méltósággal folyja medrét. Ráér, már megtette, amitől egyetlen és megismételhetetlen. Bár senki nem léphet kétszer ugyanabba a folyóba, de ez itt mind ahányszor az élet vize, milliók merítkeznek benne, szomszédunkban most is folyamatos a szertartás. Ujjaim tükröt fodroznak, mikor a vízzel egy képeslapra, baptista munkatársaimnak szánt apró ajándékként három jelet írok. Egy perc és a papír száraz, de a keresztek – ha csak én tudom is – ott voltak. És annak idején Ő is ott volt, hogy megkezdje a pályát, melyen tanúságot tett Atyjáról. Az Ő keresztye azonban eltörölhetetlen, megkerülhetetlen, végzetlen nagy ajándék.

Izing László

Az idei nyáron múlt hat évtizede, hogy a kommunisták a tatai piarista tanárokat is elhurcolták. Azt vallották, amit száz évvel korábban világgá kiáltott a pesti liberális ifjak egyik tatai származású tagja: „Nem kell szerzetesrend!”

Hatvan éve halványulnak az emlékek, s már mi, egykori tanítványok is kezdjük elfelejteni azokat, akik pedagógiájuk és tudásuk segítségével neveltek, oktattak minket, s tettek keresztény emberré. A gimnázium folyosóin közülük egynek-kettőnek ott az emléktáblája, de a mai diákok legfeljebb annyit tudnak róluk, mint ami a márványtáblára elfért. A tóparti Öveges szobor felállításakor még annyit sem árult el a tanár úrról, hogy „Sch. P” – azaz hogy piarista volt élete végéig.

Ennek a rovatnak a krónikása most arra vállalkozik, hogy néhányat bemutasson a sokaságból.

A tatai piaristák

Mert sokan voltak: csak tatai születésűt ismer 38-at a rendtörténet. Őket idéző írásokban mutatja majd be az

„Akiket városunk adott a rendnek” című sorozatunk. Még többen vannak, akik itt tanítottak, akik építésként – s még sokféle módon – járultak hozzá városunk művelődéséhez, a tatai ifjak neveléséhez. Őket úgy mutatjuk majd be, mint „Akiket a rend adott a városnak”.

Mindenkire nem kerülhet sor, az Apostol évenkénti hat száma (meg az emberi élet végessége) erre nem ad módot. Arra kérjük olvasóinkat, kísérjék figyelemmel sorozatunkat, készüljünk közösen a tatai gimnázium alapításának, a piaristák meglepedésének közelgő 250. évfordulójára. Kezdjük tehát!

In nomine Dei!

Akiket a város adott a rendnek 1.

Kender József (Tata, 1913. 10. 01. – Budapest, 1961. 01.16.) Köndorfer József néven szerepel a keresztek anyakönyvében. Vácott lépett a rendbe 1932-ben, majd Budapesten tett örök fogadalmat 1937-ben, már választott néven. Földrajz-természettörténet tanári diplomájával előbb Nagykanizsán tanított, majd 1941-ben szülővárosába helyezték. Ide vonzotta családi köteléke és tudományos érdeklődése. A tatai források nem csupán gyermekkori élményeinek színhelyei, hanem élővilágukkal érdeklődésének tárgyai is voltak. Tanárként már a piócák és húrférgesek elismert kutatójaként folytatta megfigyeléseit. Földrajzszakosként a földtudományok is érdekelték: kutatta a forrásokat tápláló karsztvíz-tározók kiterjedését, igazolta, hogy a mi forrásaink ugyan-onnan fakadnak, ahonnan a tatabányai aknákat veszélyeztető vízbetörések. És tanított, megsze-rettette tantárgyát, a város természeti értékeit. Tanított a háborúig, a tanítás 1944. októberi beszüntetéséig. Ám nem azért lett kegyesrendi tanár, hogy tétlenkedve várja a frontot, felelősséget érezve diákjaiért kijárt Tatabányára, órákat tartott, hogy a bányászgyerekeknek el ne vesszen a tanév. Az utat legtöbbször kerékpárral tették meg Vigh Árpáddal vagy a Tatabányán ismerős Magyar Istvánnal. Egy ízben katonaszökevényeknek vélték őket, akik a kijárási tilalom ellenére tekertek a kolónia felé. Igazolvány nem volt náluk. Az elhurcolástól Magyar István hirtelen ötlete mentette meg őket: olyan személyre hivatkozott, aki végül is igazolta, hogy ők tanárok és diákjaikhoz igyekeznek. A tatabányai felkészítés végül már csak a front elvonulása után folytatódhatott, sőt a következő évben már partikula (a tatai gimnázium kihelyezett tagozata) jöhetett létre, ahol a „quasi házfőnöki-igazgatói teendők végzésére”

Zimányi Gyula rendfőnököt (Kender Józsefet) kérte fel. A tatabányai iskola egy év után kommunista hatásra ellehetetlenült, Kender tanár úr visszakerült Tatára. Két szép év után itt érte utol az egyházi iskolák államosítása. A rendtagok 1950-ig maradhattak a rendházban.

Úrnapja előtti szerdán a tanár úr meglátogatta édesanyját, majd a közeli határban virágot kaszált a körmenetre. A Piarista köznél elállták az útját az autóból kiugró rendőrök, betuszkolták s elrobogtak vele. Előbb az itteni, majd a tatabányai rendőrségre vitték. Itt vették fel adatait. Kb. így: „Milyen iskolái vannak?” – Kender: „Egyetem”. – Ávós: „Hány? ...” (Veszprémi Tibor Sch. P. feljegyzése.)

Kínkeserves hetek után kísérték hatvanba, ahol a szerzeteseket gyűjtötték össze a ferences kolostorban. Itt volt kénytelen augusztus 6-án Nagy Vince, a Hatvanba internáltak „házfőnöke” aláírni a megalázó dokumentumot: „1 db élő szállítmányt átvett-em.”

Amikor kiderült, hogy a piaristák két városban, Budapesten és Kecskeméten megtarthatják gimnáziumukat, Kender József Kecskemétre került. Itt még betegen tanított 1956-ig, majd Budapestre helyezték, ahol ötven éve halt meg. Sírja a tatai, Környei úti temetőben van – hazai földben várja a boldog feltámadást.

(Haraszi Mihály)

***

A Piarista Diákszövetség tatai csoportja Kender József tanár úr lelki üdvéért halálának 50. évfordulóján gyászmisét mutat be a tatai Szent Kereszt plébániatemplomban, ahol 1948 és 1950 között káplánként szolgált. Minden volt piarista diákot, rokont és ismerőst szeretettel várunk!

Böjte Csaba gondolatai

Ajándék!

Lelke mélyén az ember el nem múló öröme vágyik. Amikor ennek forrását keresi, Valakire talál. Ha ez a Valaki ember, akkor valamiért rendszerint csalódik. Ha tovább keres, Krisztusra találhat, mint Szent Pál, és sokan mások.

Ajándék!

Annyira szép ez a gondolat: minden, ami van a Földön, minden Isten ajándéka. A szép kék ég, a két kezünk, az élet maga, minden – minden Isten ajándéka. Olyan jó ezzel a hittel nézni a körülöttünk lévő dolgokat, személyeket, mindent. Végül is, lehetne fekete és fehér a világunk, mint a

régi televíziókban, akkoriban úgy is megértettük a filmeket. De milyen szép, hogy Isten irántunk való túlaradó szeretetében, megajándékozott a színek világával. És az ízekre? Végül is lehetne csupán két-háromféle íz: – "Saláta és retek, osszátok be!" – mondhatta volna az Isten. Ha te elmész valahova látogatóba, és ott hatfogásos ebéddel várnak, az egyet jelent azzal, hogy fontos vagy nekik, szeretnek téged. Ami Urunk Istenünk, hányféle gyümölcscsel,

zöltséggel, ízzel fogadott születésedkor? Nincs az autónál vaniliás meg kakaós üzemanyag, egyetlen fajta üzemanyag van, és az autó milyen jól megvan vele! Túláradó szeretetében elhalmoz a Teremtőnk ajándékaival, azt akarja, hogy jól érezzük magunkat ezen a földön. Maga a lét is ajándék szeretetből! Aztán ott vagy te magad: Csodáld meg a kezedet, ahogy fogsz, vagy simogatsz, ahogy kenyeret szelsz, írsz, vagy keményen dolgozol. Kezed Isten szép ajándéka. A lábad, melyen jársz, szaladsz, futballozol, és úszni is tudsz vele, ajándék, ingyen kaptad. A szíved! Egyik gyermekemnek születési rendellenessége volt az egyik szívbillentyűjével. A sikeres műtét két és félmillió forintba került. Az én szívem mind a négy billentyűje csendben dolgozik negyvenhét éve, csak a négy billentyű tízmillió forint. Ajándék, semmit sem adtam érte. Olyan jó dolog azt tudni, hogy amikor még meg sem születél, akkor Isten kiválasztott egy lányt vagy egy fiút, és elkezdte formálni, alakítani, szépíteni, hogy neked adja, ajándékba. Igazából Isten teremthetett volna valamennyiünket ugyanarra a kaptafára. Vagy csinálhatott volna 2-4 kaptafát: egy szökét, egy barnát, egy feketét. Minek komplikálni? De minden ember más. Mindenki a maga módján egyetlen, és csodaszép. Isten így látta jónak nagylelkűségében, legyen áldott az Ő jósága. A bőség gazdagsága! Jó dolog ajándékot kapni!? Olyan jó dolog úgy nézni a másokra, hogy ő számomra Isten ajándéka, áldása, simogatása. Isten nagyon szeretne téged boldoggá tenni, és ezért megajándékoz a kedveseddel, menyasszonyoddal, feleségeddel. Isten legcsodálatosabb ajándéka a te kedvesed, menyasszonyod, vőlegényed, aki elfogad, értékkel, és boldoggá tesz. Persze fontos tudni, hogy nemcsak a másik ajándék számomra, hanem én is ajándék vagyok az ő számára. Ülj le, és tudatosan érezd magad ajándéknak, áldásnak. Isten annyira szereti a te kedvesedet, annyira akarja az ő boldogságát, hogy megteremtett téged. Te vagy a válasz a társad kérdéseire, értelme a reggeli kelésének, munkájának. A te simogatásod, Isten hálája jóságáért, becsületes, tiszta életéért. Üljél le a szobádba, és éld át ezt az érzést. Te nem egy sodródó falevél vagy, egy értelmetlen seb ezen a földön, hanem áldás és ajándék. Gondolkozz el, vajon a léted valóban Isten áldása a másik számára? Tedd fel a kérdést: – Valóban ajándék vagyok a másik számára? Ez a mai napom, ez a mondat,

amit mondtam, az volt? Egy kedves ölelés? Áldás? Gyógyír a másik sebére? Meleg tavaszi eső, napfény, mely virágbomlásra indítja a társamban a bimbót? Egészen biztos. Isten senkit nem azért teremtett, hogy átok legyen, nehézség, vagy keserves botrány ezen a földön. Az Úr azt szeretné, hogy mindannyian a magunk módján családunk, népünk, nemzetünk, egyházunk számára az ő áldása, ajándéka, szeretetének a jelei legyünk. Legyél azzá, amiért születél, merd vállalni önmagad, és boldog leszel!

(Csaba testvér gondolatait közreadta Szabó Gábor)

Könyvajánló 2010 karácsonyára

Gyökössy Endre szeretetről és karácsonyról szóló könyveit szeretném ajánlani annak, aki tartalmas, értékes ajándékkal kedveskedne szeretteinek.

A Karácsony, a szeretet nagy csodája című könyvével a modern, mai embert próbálja felrázni. Lehet, hogy a külső körülményeink sem karácsonykor, sem utána nem változnak meg, de mi megváltozhatunk! Ha magunkhoz öleljük ezen a szép napokon a jászolban fekvő Jézust, meg tudunk változni, tudunk örülni, szomorkodni, észrevenni a másikat is. Jézus tud újra életet adni nekünk.

A Szeretetkapcsolataink című műve felszólít minket arra, hogy ápoljuk kapcsolatainkat szeretteinkkel, barátainkkal, ismerőseinkkel. Tanácsokat kapunk a lelkesz-pszichológus Gyökössy

Endrétől arról, hogyan segítsük egymást, hogyan oldjuk meg problémáinkat, közelítsünk másokhoz, milyen lehetőségeink vannak lelki megsegítésükre.

A harmadik könyv **A karácsony szíve: a szeretet**. Ki ne örülne, ha egész élete, az esztendő minden napja karácsony lenne? Ha áthatja életünket, hogy Isten mennyire szeret minket, ez a szeretet viszontszeretetet szül a szívünkben, és ez az érzés nem csupán egy gyertyagyújtásig tart.

Az **Emberek, az élet szép és a Veled megyek** című könyvek minden napra adnak egy-egy gondolatot, rövid tanulságos elbeszélést, történetet. Szenthelyi-Molnár István e két válogatással kínál nekünk tartalmas olvasnivalót a karácsonyi ünnepekre, hogy hívő lélekkel és felebaráti szeretettel fogadjuk életünk történéseit.

Izingné Hernádfői Csilla

Az elmúlt időszak eseményei képekben

December 4-én ünnepi szentmisével és előadással emlékeztünk meg Kanter Károly atya, Budapest Apostola halálának 90. évfordulójáról.

December 3-án került sor az új Bartók Béla úti óvoda felszentelésére. Az eseményen Gábor atya és városunk vezetői mellett a Mikulás is jelen volt.

Idén decemberben ünnepli a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Tatai Csoportja megalakulásának 20. évfordulóját. A hálaadó szentmisét Kozma Imre atya, az MMSz elnöke celebrálta... *folyt. →*

... A szentmisét követően Győri Dani Lajos ügyvezető alelnök mondott beszédet, majd oklevelek átadására került sor a támogatók, a tagok és Bondor Lajos csoportvezető részére.

A PUSZTA LÉTNÉL TÖBBET... – A tata-tóvárosi Szent Imre (kapucinus) plébánia lapja. – Megjelenik évente hatszor. – Szerkeszti a szerkesztőbizottság. A szerkesztőség címe: 2890 Tata, Bartók B. u. 1. Fax: 34/381-019 – Internet honlap: www.tatakapucinus.hu – Felelős kiadó: Szalai Gábor plébános. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.